

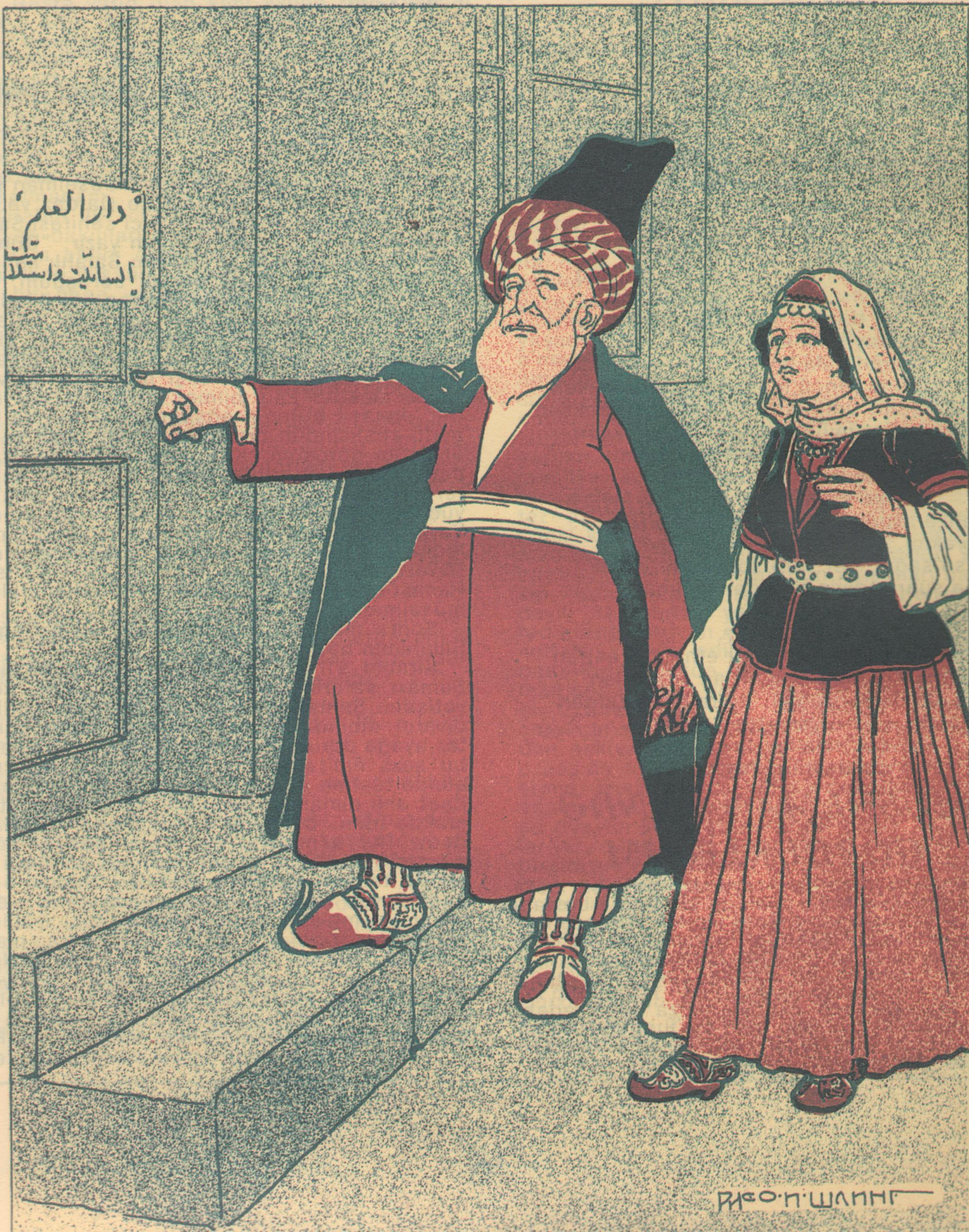
مِنْ لَأْنِي صَدَّلَ اللَّهُ تَبَّعَ

قیمتی ۱۲ قیک

۱۱ آوغوسٹ

Цѣна 12 к.

No:19

Abunə qiyməti Tiflisdə və ətraf üçün
aprelin əvvəlindən yanvarın birinədək,
yəni:

9 aylığı (39 nüsxə) - 4 manat

Altı aylığı (26 nüsxə) - 3 manat

Üç aylığı (13 nüsxə) - 1 manat 60 qəpik

Əcnəbi məmləkətlərə 9 aylığı - 5 manat

Nüsxəsi - idarəmizdə 10 qəpik.

Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

Məcmuənin adresi: Tiflis, Voronovski
küçədə, nömrə 47.

"Molla Nəsrəddin" idarəsi.

Тифлис, Воронцовская улица № 47

Редакция журнала

«МОЛЛА НАСРЕДДИН»

İdarəyə göndərilən məktub və məqalə-
lər açıq türk dilində yazılmış olmasalar çap
olunmayıacaqlar.

Adres dəyişmək haqqı 7 ədəd 7 qəpiklik
markadır.

Cümə 4 rəcəb 1324

Hər həftə nəşr olunur

11 avqust 1906

Tərpənmə amandır, bala, qəflətdən ayılma
Açma gözünü xabi-cəhalətdən ayılma

Lay-lay bala lay-lay

Yat qal dala lay-lay.

Aldanma ayıqlıqda fəraigət ol, heyhat
Qəflətdə keçənlər kimi ləzzət ola, heyhat
Bidar olanın başı səlamət ola, heyhat
At başını, yat bəstəri-rahətdən ayılma

Lay-lay bala lay-lay

Yat qal dala lay-lay.

Açsan gözünü rəncü məşəqqət görəcəksən
Millətdə qəm, ümmətdə küdurət görəcəksən
Qıldıqca nəzər millətə heyrət görəcəksən
Çək başına yorğanını nikbətdən ayılma.

Lay-lay bala lay-lay

Yat qal dala lay-lay.

Bir ləhzə ayıldınsa, qutar canını yuxla
At tiryəkini, meyl elə qəlyanını yuxla
İncinsə sağıñ, ver yerə sol yanını, yuxla
İllərcə şüar etdiyin adətdən ayılma

Lay-lay bala lay-lay

Yat qal dala lay-lay.

Göz nurudur uyqu, onu dur etmə gözündən
Yol vermə məbada çıxa bir an sözündən
Amma elə bərk yuxla ki, hətta get özündən
Afaqi tutan şuri-qiyamətdən ayılma

Lay-lay bala lay-lay

Yat qal dala lay-lay.

MÜSƏLMAN İÇİNDƏ GÖRDÜKLƏRİM

Lemsə tayfasından reynqart adlı bir şəxs
miladi tarixinin 1892-ci ilində yer üzünü başladı
piyada dolanmağa və dörd ilin müddətində be-
lə məşəqqətli səyahətini tamam edib səfərdə
gördükərini yazıb bir kitab cəm etdi.

Həmin kitabın bir cildini cənab Reynqart
idarəmizə göndərib təvəqqə edir ki, kitabın in-
tişarı namına onu oxucularımıza tərif edək.
Müsənniñ kağızından belə mə'lum olur ki, ki-
tabdan birər cild "Irşad" və "Həyat" idarələri-
nə dəxi göndəribdir.

Kitabın 895-ci səhifəsində "Müsəlmən içində gördükərim" sərlövhəsi ilə Qafqaz və Iran
səyahətnaməsi başlanır. 912-ci səhifəsi Salah-
lı qəryəsində danışır. Səyyah yazır: "Günorta
vaxtı iki min əziyyət ilə çatdım Salahlı kəndinə
və küçədə bir uşaq görüb soruşdum: "Ay
uşaq, burada məktəb var?" Uşaq hər iki əllərin-
in şəhadət barmaqları ilə gözlərini bərəldib
"xox" elədi və qaçıdı getdi. Sonra bir kişiye
rast gəldim və genə istədim məktəbin olmağını
ya olmamağını biləm. Kişi mənə cavab verdi
"mən məktəb zad bilməz". Dedim, ay kişi!
Heç olmasa buranın ağsaqqallarından və hör-
mətli əhalisindən bir adam mənə nişan ver ki,
onlar ilə görüşüm. Kişi əlini bir tərəfə uzadıb
dedi: "Bax, oturublar orada". Üzümü haman
tərəfə tutub gördüm ki, kəndin kənarında sö-
yüd ağacının dibində beş nəfər adam oturub.
Yavıqlaşış gördüm ki, bunlar yanlarına bir tu-
luğ çaxır qoyub istəkanları doldurub içirlər.
Əvvəl bunu soruşdum ki, "siz nə millətsiz?"
Hamısı birdən cavab verdilər ki, "Əlhəmdülillah
müsəlməniq".

Sonra mən xəbərdar oluram ki, bu ağalar
Salahlinin bəyləridirlər...

Kitabın 917-ci səhifəsində cənab Reynqart
Şamaxı səfərini yazır: "Girdman çayını keçib
yetişdim Samaxiya. Küçə ilə bir şəxs gedirdi,
divarın dibində oturan adamlar bunu görək
tez ayağa durub salam verdilər. Mən bildim ki,
bu şəxs mö'təbər bir adam olacaq və çünki
əlində təsbeh də var idi, mən yəqin elədim ki,
itaət əhli olmalıdır. Mən bu cənaba diqqət et-
məkdə idim, bir nəfər adam mənə yavuqlaşış
dedi: "Ay aşna, nə çox Hacı ağaya diqqət
edirsən?" Dedim - hansı Hacı ağaya? Dedi - O
əlində təsbeh gedənə. Dedim - Kimdir o vü-
cud? Cavab verdi ki, o cənab şəhərimizin mö'-
təbər və mö'min şəxslərinin biridir. Dedim -
Maşaallah. Dedi - Bir qulaq ver, sonra, maşa-
allah de. Dedim - Sözünü söylə. Rəfiq başladı:
Mən şamaxılı Əlaəddin Molla Qəni oğluyam.
Biz 5 qardaş və iki bacıyıq. Keçən zəlzələdə
bizim evlər üçub dağıldı və biz hamiliqnan kö-
çüb Gəncədə başladıq sakın olmağa. Bu Hacı
ki, əlində təsbeh gedir bizim evimizi qəsb edib

imarət tikdirib. İldə üç-dörd dəfə haman evdə qonaqlıq məclisi qurur və şəhərimizin bir para "alim" və "fazıl"ları gəlib haman evdə plov yeyəndən sonra namaz qılırlar və özləri də bunu bilirlər ki, o yer qəsbdir.

Mən bu sözləri eşitcək qacdım haman Hacı-nın qabağına və soruşdum: Şən nə millətsən? Hacı ağa üzünü mənə çöndərib cavab verdi: "Əlhəmdülillah müsəlmanam".

Dedim - Cox sağ ol.

Kitabın 955-ci səhifəsi Rəşt şəhərindən söhbət açıb deyir: Rəşt qazisi şəriətmədar Axund Hacı Molla Mehdi Rəşt və ələlxüsus Gilan əhlinin başına elə bir if oyunu gətirir ki, xalqın fəryadı göylərə bülənd olur. Hər bir hakim Rəştə varid olan kimi Axund Molla Mehdi onnan əlbir olub başlayır biçarə əhalinin dərisini soymağa və hər nə ki, fəqir-füqəradan qarət eləsə, hakim ilə yarı bölür. Cənab Reynqart yazır ki, mən istədim axundu ziyarət edəm. Cənab qazi bildi ki, mən Yevropa əhliyəm və mənə hörmət qoyub yavşıqlaşdı və ədəb ilə mənnən əl-ələ verdi. Mən əl verib soruşdum: Cənab axund, siz nə millətsiniz?

Axund mənə cavab verdi: "Əlhəmdülillah müsəlmanam".

Kitabın 967-ci səhifəsində Bakıdan danışır. Səyyah bakılıları mədh edir və hətta bir yerində Bakı əhlini qamətdə və şücaətdə Rüstəm pəhlivana oxşadır. Amma heyf ki, burada kitabı bir neçə vərəqi cırılıb. Bakı fəqərəsinin axırında yazır ki, hər bir bakılıdan soruşdum ki, mən ölüm doğrusunu de görüm nə millətsən? Və hamı and içib söylədi ki, "əlhəmdülillah müsəlmanam".

(Mabə'di var)

İdarədən: - Bir kəs ki, istəyə cənab Reynqartın kitabını elə gətirə, Tiflisdə hər gün nəşr olunan müsəlman ruznamələrinin birinə rücu etsin.

Molla Nəsrəddin

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Osmanlıda hürriyyət

İstanbul - İranın hürriyyəti eşidilən kimi saleyi-qüdrət və ayeyi-həzrəti-xilafətpənahidə bura əhalisinə dəxi sultan həzrətləri tərəfindən bu beş növ hürriyyət ehsan buyuruldu:

- 1 - Kəsrəti-nisvan
- 2 - Kəsrəti-əcanib
- 3 - Kəsrəti-kilab (itlər)
- 4 - Kəsrəti-xəfiyyə
- 5 - Kəsrəti-həmmal

Şamaxı - Qurtlar məhəlləsində, köhnə dörd dirək arasında... xanım xalanın kəşf etdiyi piyin müalicə və nəzir fəsli açıldı. Ziyarətçilər özgə vaxtlara görə çox-çoxdur.

Bağdad - Gələcək ayın 28-də sultan həzrətləri ilə şah həzrətlərinin burada görüşəcəkləri söylənilir. Rəvayətə görə Əfqan əmiri də bu müləqatda hazır olacaqmış.

Gəncə - Bağban məhəlləsində, xiyar və şaf-talı güllələri ilə məşq edən vaxt yaralanan İsa nam qəhrəmanın işi suda verildi.

Yəmən - Osmanlı və İran sərhəddində Lahican nam mövqeyin barəsində bu iki dövlətin dalaşmağı və bu yerə sahib durmaları nahaqdır, çünkü bu yer mövsuq sənədlər mövcibincə ingilis dövlətinindir. Osmanlı və İran dövləti əbəs və nahaq yerə bir-birlərilə dalaşib biçarə müsəlmanların qanlarını tökmək istayırlar.

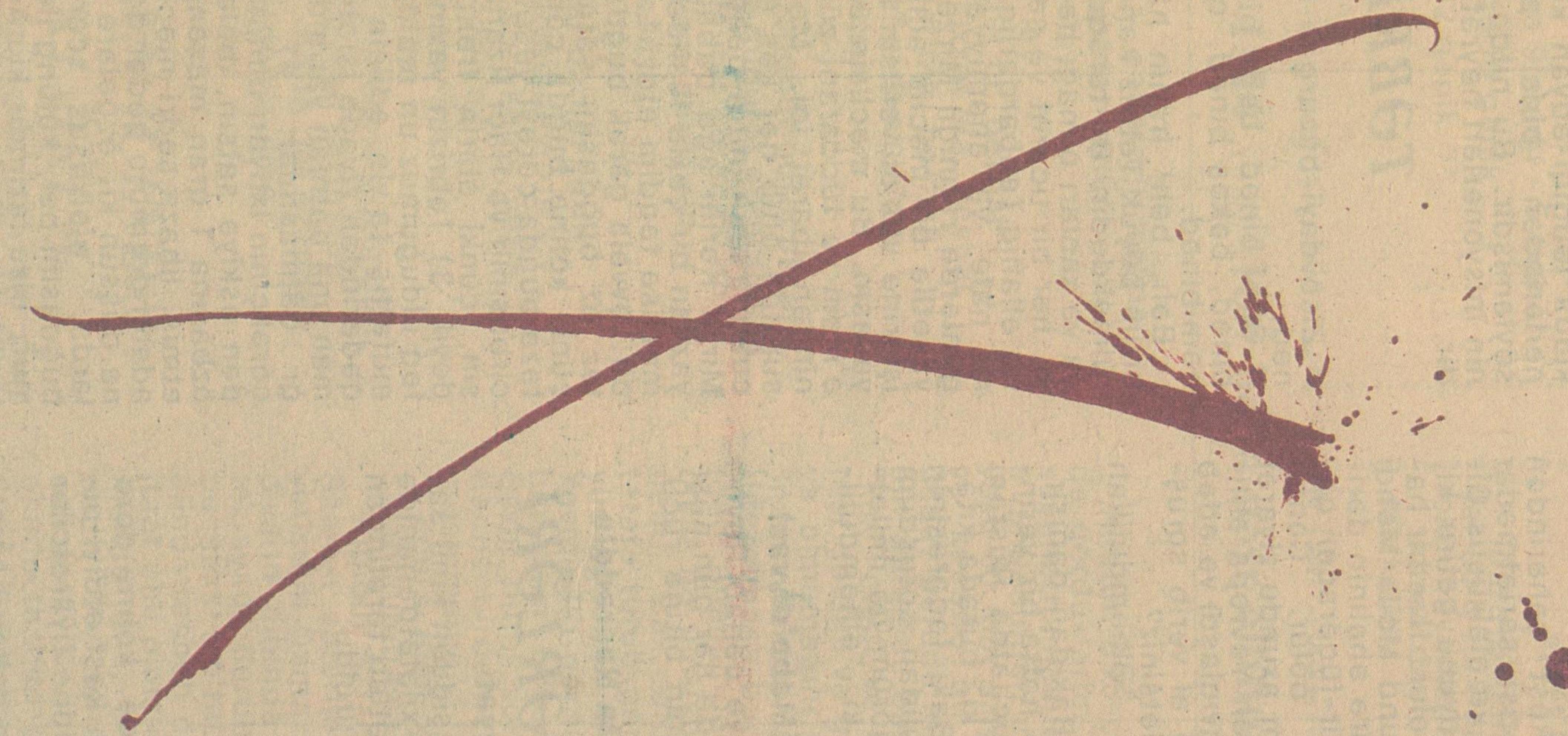
Berlin - Yaponiyanın Yezo adasında məşhur Haqudan şəhərindən xəbər verildiyinə görə Tokioda tədqiqi-ədyan konfransında İran milyonlarından birisi pək tə'sirli bir nitq söyləmişdir. Bu nitqə dair dəvəli-müəzzəmənin misyonerləri heyrətli bir afərin söyləmişlərdir.

TƏBRİZDƏN

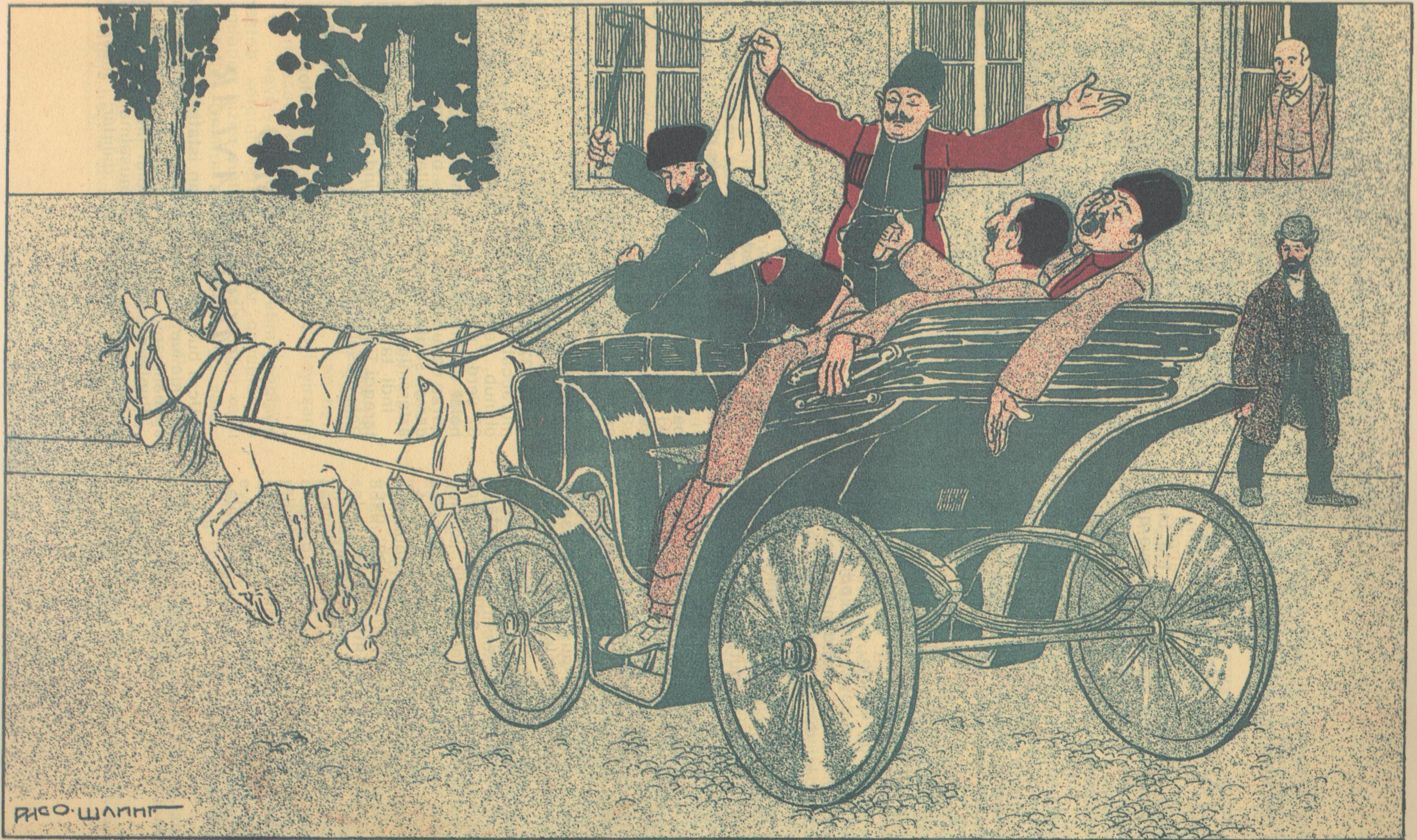
Zisövdayı-büzürgan hiç kəs yorğan nəmibinəd.

Əgər binəd, begir binəd, bizən binəd, bibər binəd, bəkəş binəd, qəm binəd və digər çizi nəmibinəd.

Bəh, bəh! İranın hər bir cəhətdən ziyanə bizim böyük Təbriz kəndində asari-tərəqqi görürəmkədədir. Bu tərəqqiyə səbəb şəhərin rüəsa və xanları olmayı hər kəsə mə'lumdur, belə ki, hər bir ticarət və sənəət və şərakətdən artıq əllaflıq (anbardarlıq) peşəsi xəlayiqin malına nafə' və əhəmiyyətli olduğuna görə, bu günlərdə rəhmdil Mirzə Kərim ağanın təhti-riyasətilə bir məclis açıldı ki, Təbrizdə əllaflıq işlərinə vüs'ət verilsin ki, reaya mürəffəhülhal yaşasın. Bu məclisin üzvlərinin çoxu üləməyi-ə'mam və tüccarani-zülehtiram pək çox xəvənindən ibarət idi. Məclis çox bir mütəntən surətdə olub hər kəs ehtikar məsələsinin vü-cubuna dair nitqi-bəliq oxudu. Bə'də cənab Mirzə Kərim ağa qabaqcən hazırladığı zeyldə yazılın bir çoxlu fəsildən ibarət olan layihəsinə məclisə təqdim etdi. Layihə bunlardan ibarətdir: əvvəla gərək buğda sahibləri səkkiz ildən tez öz buğdasını satmağa qüdrəti olmasın, çünkü köhnə buğda çörəyi yesələr, naçaqlarlar. 2) Tacirbaşının və Hacı Rzanın un maşınları bağlan-sın, çünkü olarin frəngi işləri şər'e müvafiq deyil. 3) Təbrizin yaxınlığında kəşfinə müvəffəq olduğumuz un mə'dəninin (Ağdağ) üzərinə müfəttis tə'yin edilsin ki, çörəkçilər lüzumu qədərindən ziyadə işlətməsinlər, yə'ni bir batman una batman yarımdan artıq mə'dən torpağı qatmasınlar. 4) Məclisdən gizlin bir çörəkçinin ixtiyarı olmasın ki, çörəyi məzəndədən əskiyə satsın, belə ki, bir nəfər bu gün özbaşına 1 qran məzəndəni sindirib 8 abbası etmiş, lihaza sədri-məclisə vacibdir ki, haman adamı gətirib o qədər döydürsün ki, ölüm halına düşsün ki, özgələrə ibrat olsun. 5) Anbarlarda, ələlxüsus cənabın məxsusi olan buğdasını bel, külüng ilə qazımaq mümkün olmur, bizə lazımdır ki, Avropadan maşınlar gətirdik ki, əllaflıq politikinə çox münasibdir. 6) Cəmi yerlər gərək rəncəbərlərdən alınsın, həkimlərə verilsin. 7) Təbrizdə çıxan "Kiçik Dəbistan" adında jurnaldan mən çox qorxuram. Tamam "Molla Nəsrəddin" in kalına oxşayır. Qorxasan gün vura, yetişə və sonra böyük olub rəngi qızara, o da dura "Molla Nəsrəddin" kimi bizləri biabır eləyə. Lazımdır necə ki, Molla qədəğən olunub, elə də fürsəti qənimət bilib

Bizdən asılmayan səbəbə bu yer boş qaldı

Гончаров

həzrəti-vala "Dəbistan"ın kökünü rişədən kəsdirsin.

Fürsəti fövt eyləməz aqil məgər kövdən ola.
Doşabüddövlə

FLANKƏSƏ CAVAB

Mən biləsi dünyada şəxs gərək elə bir iş tutsun ki, onu bacarıb yerinə yetirməyə qabiliyyəti olsun. Bu aşkar bir mətləbdir, bəyana ehtiyacı yoxdur.

Cənab Flankəs! Nadinc "İrşad"ın 179-cu nömrəsinin 3-cü səhifəsinin 5-ci sütununun ortasında yazırsınız ki, oxucularınız sizdən təvəqqə edirlər qəzetədə işlənən bə'zi nişanələrin və əlamətlərin mə'nasını izah edəsiniz.

Və yazırsınız ki, həmin vəzifə sizin borcunuz deyil, məktəb və mədrəsənin borcudur və bu sözləri yaza-yaza genə haman nişanları və əlamətləri başlayırsınız bəyan etməyə.

Mən əvvəldən bunu duymuşdum ki, siz (bağışlayınız) bir az düz adama oxşamırsınız, amma indi bu mənə yəqin oldu.

Özünüz iqrar edə-edə ki, əlamətləri bəyan etmək sizin borcunuz deyil - genə edirsiniz.

Çox təəccüb edirəm, əfəndim ki, siz indiyə kimi bilmirsiniz ki, dünyada bir Molla Nəsrəddin var və o Molla Nəsrəddinin bir lügəti var və o lügətdə yetmiş iki min millətin dillərində işlənən çətin-çətin sözlərin mə'ası var.

1) Yazırsınız ki, hər qurtarmış mətləbdən sonra nöqtələr qoyulur, məsələn, "Bu gün bazarda iki nəfər müsəlman dalaşib bir-birini öldürdü, bu mətləb qurtardı, bundan sonra nöqtə qoymaq lazımdır", amma Molla Nəsrəddinin lügəti lap özgə cür mə'na edir: lügətimiz yazar ki, əgər bazarda iki nəfər müsəlman dalaşib bir-birini öldürdülər, burada nöqtə qoymaq böyük səhvdir, çünki hələ mətləb qurtarmayıb, burada tərs-püş qoymaq lazımdır, mə'lumdur ki, tərs-püşlər təkrar əlamətdir.

3) İki nöqtənin işlənmək yerini yaxşı izah etmirsiniz. Lügətimiz deyir: müsəlman qəzetələrinin yolunda canü dildən çalışan var-yox Ağdaş vilayətində bircə nəfər şəxşdir. Burada iki nöqtə qoymaq lazımdır, çünki hər bir kəs o vücudun adını eşitməyin müntəziridir.

4) Bir mətləb sualdan ibaratdırısa, onun axırında bu cür? nişan qoyulur: məsələn: gecə vaxtı evi süpürənin nədir axirətdə cəzası?

5) Əcnəbi sözləri dürüst oxumaq üçün bu cürə () nişanə içində yazılırlar. Cənab Flankəs bircə burda haqq söyləyir, lügətimiz də belə yazar. Bu əlamət ondan ötrüdür ki, mollalar əcnəbi sözləri ərəbcə oxumasınlardır və "Madrid"ı əvəzinə "madər yedi" deməsinlər.

6) O ki qaldı bu! nişanə, onu da eşq aləmində işlədirlər, məsələn:

Şəbəst şahidü şəm'ü şərabi-şirini
Qənimətəst ki ruyi-bir cəvan bini!

Mozalan

MƏKTUB

Aşqabaddan

Cənab Molla əmi! Neçə gün bundan əqdəm "Göytəpə" küçəsilə gedərkən gördüm ki, Əliheydər İsmayılovun karavansarayında təzə açılan məktəbdə üç nəfər şagird dərs oxuyurlar və şagirdlərin birisi mollanın dalını ovur. Molla hərdənbir deyir "oxqay, oxqay" və hərdənbir də uşaqların dərsini deyir: "Əlif zəbər əb zən əb, əin zəbərcə dal zən cəd-oxqay. Əbcəd, hey zəbər hə, oxqay, oxqay. Cəfər, sən dərsini oxu, oxqay".

Təzə açılan məktəbimizin təzə üsul ilə dərs verilməyini mən lazım bildim Molla əmiyə məlum edəm ki, özgə yerlərdə də oxuyub görsünlər təzə məktəb və əsuli-cədid necə olar.

Bir şey yadımdan çıxdı yazam: haman molla da hazırlaşır Bakıya müəllimlər məclisinə getməyə. Amma heyf ki, mən orada olmayıacağam ki, cənab müəllimin elm, tədris xüssusunda söyləyəcəyi nitqlərə qulaq aseydim. Qərəz...

Bir aşqabadlı

ELMI-XÜLASƏ

Molla Nəsrəddinin hesab məsələləri

(12-ci nömrədən sonra)

Nömrə 19 - Aşqabadda Böyük bazarda bir nəfər zəncanının səkkiz il bundan irəli açdığı məktəbdən ildə üç əmirülbəhr, 9 bəhri komandar, 12 incinar, 4 topçu sərkərdəsi və 76 əfsər çıxbı İrana gedir.

Bu səkkiz ilin ərzində bu məktəbdə neçə sahibmənsəb elm təhsil etmiş olur?

Nömrə 20 - Şuşada müsəlman qırğınında patron gətirən hacı və kərbəlayılar üç yüz otuz iki patron oğurlayıb gizlətdilər ki, sonra özgəsinə satsınlar.

Bu patronların birini on qəpikə satsalar və satan adamlar on yeddi nəfər olsa, hərəsi nə qədər dövlətə çatacaq?

Nömrə 21 - Quba şəhərində keçən ilin müdətində hökumətin ədaləti ilə, alımların hümməti ilə və qənilərin səxavəti ilə rəcəbbüs-sani ayının 37-də bir qiraətxana açılıb, şə'banül-mürəccəb ayının 41-də cəmiyyəti-xeyriyyə bina olunub, şəvvəl ayının günlərinin bir günündə 37 yerdə məktəb tə'sis olunub və ziqə'datül-həlal ayının bilmirəm hansı gündənə camaat qərar qoyub cümə günləri bilmərrə tə'til edib camei-şərifə cəm olub millət dərdinə dərman axtaşınlar.

Indi tapmaq lazımdır görək, Qubaya belə tərəqqi Tiflis müsəlmanlarından sırayət edib ya Bakı müsəlmanlarından?

(Hələ genə var)

Hop-hop

TİFLİSDƏ MÜSƏLMANLAR

Üç il bundan irəli tutulan istatistik hesabından mə'lum olur ki, Tiflisdə 18316 nəfər müsəlman var.

Bunların hamısı doluşublar məşhur Şeytan-bazara, savayı altı nəfər müsəlmandan ki, Tiflisin özgə hissələrində qalırlar: məsələn,

Qalavinski küçədə, "Vera" küçəsində, padşahlıq teatrın yanında, Sərdar imarətinin qabağında, Aleksandr bağıının guşəsində.

Istatistik dəftərindən belə mə'lum olur ki, bu altı nəfər müsəlmanın biri usta Cəfər Hacı İman oğludur, 37 yaşında, İran əhli, Zünuz qəsəbəsindən. Bunun sənəti pinəcilikdir. Sərdar özlərinin qabağında bir daxmaya girib səhərdən-axşama kimi başı aşağı iynə vurmaqdır.

Həmin altı nəfər müsəlmanın ikincisi Kərbəlayı Abdulla Kərbəlayı Hüseynəli oğludur, İranın "Ərəblər" kəndindən, 31 yaşında. Bunun sənəti aşpazlıqdır. Vera küçəsində bir balaca dükanın qabağına piti çəlməklərini düzüb kəsibçılıq edir. Buradan keçən vaxt bozbaşın ətri insanın burnuna dəyib vəfəni yada salır.

Altı nəfər müsəlmanın üçüncüsü erməni, rus və gürcü evlərini səhərdən-axşama kimi dolanıb köhnə qaloş və butulka yiğir və onun əvəzinə qaralmış "günəbaxan" toxumu satır. Bunun adı Məşədi İsmayıllı Kərbəlayı İskəndər oğludur, İrəvan quberniyasının Sabunçu kəndindən. Məşədi İsmayıllı xoşavaz bir adamdır və ucadan "Mahur" havası ilə "butulək, fusulək" oxuya-oxuya küçələri dolanar.

Dördüncüsü Qasım usta Əli oğludur, İranın Xoy şəhərindən. Bu da dəyirmən daşı şəklində bir girdə daşı iki təkər üstünə qoyub diğirləyir və gah gürcü, gah rus və ermənicə çağırır: "Piçaq itiləyirəm, qayçı itiləyirəm".

Bu altı müsəlmanın birincisi həkimdir: Aleksandr bağıının küncündə bir balaca otaq tutub qapıya bir belə e'lan yapışdırıb: Mən, İran əhli Molla Qurban Molla İskəndər oğlu, ucuz qiyamətə sancısı tutanın qarnını sığallayıram, badkeş qoyuram, qan alıram, zəli salıram və lazımlı olanda fala baxıram.

Altıncısı dvornikdir, yə'ni gecələr həyatə qarovalı çəkib gündüzlər küçələri süpürür. Bu da teatrın yanında bir rus evində olur, adı Kərbəlayı Namaz Fərəc oğludur, İran əhli.

Mozalan

SÖHBƏT

Cavan və hacı ağa

C - Hacı ağa, məhəllə tələbələri üçün məscid hürçəsində qiraətxana kimi bir şey qayırmak istəyirik ki, qəzetdən-zaddan gətirib onları əhvali-zəmanədən xəbərdar edək, siz nə qədər mərhəmət edərsiz?

Ha - Necə? Mən hələ çərən-pərənə pul-zad vermənəm. Rəhmətlik uşağı, qazuti küçədə oxuyanlardan mənim zəhləm gedir, sən hələ götürürb məscidül-həramə soxmaq istəyirsən? Təzə məssəb çıxarmısız?..

C - Neyniyək, bu dursun. Yetim uşaqların məktəb xərcini verməyə qərar qoyublar, o cümlədən bizim məhəlləyə yeddi uşağın xərci düşübdür. Onların birisinin xərcini siz verin, Hacı savabdır!..

Ha - Mənciyəz qələt elərəm... savab olan işi mən yaxşı bilirəm. Yetim oxumağı-zadı neyləyir? Əgər təmiz uşaqdı, gəlsin mənim evimə, qulluq eləsin, yemək-içmək verim, vəssəlam. Get ağlını başına cəm elə!..

QAFQAZ XƏBƏRLƏRİ

Baki

Cənab Molla! Yazırsan ki, uşağın evdə yalqız yatmayı yaxşı deyil.

Bunu düz yazmırısan: Qafqaz müsəlmanlarının içində və ələlxüsus İranda xah qız uşağının, xah oğlan uşağının evdə yalqız yatması eyni məsləhətdir. Mən söz verirəm ki, bu surətdə bunlara heç bir xəta toxunmaz, bəşərtə ki, qapılar möhkəm bağlanmış olalar.

Mən bilmirəm niyə siz bunu indiyə kimi bilmirsiniz.

Təcrübəli

Salahlı

Təvəqqə edirəm ki, mənim bu aşağıda kürdəmirlilərə yazdığını məcmuənidə dərc edəsiniz:

Ay kurdəmirlilər! Bəsdir bu qədər özünüz üçün çalışmaq, bircə bizi də yadınıza gətiriniz, biz də sizin müsəlman qardaşınızıq. Sizə üzümü tutub yalvarırıq, siz tərəqqi yolunda ola-ola bizə kömək etməyəndə kim edəcəkdir? Müsəlmanın borcudur ki, bir-birinə kömək etsin. Sizin hökumətnən aranız kök və hər yerdə sözünüz qəbul olunur, ola bilərmi ki, 5-ci duxanı öz kəndinizdə açmayıb bizim Salahlıda açasınız, bizim bəylər gedib çaxırı "burduq"-nan bazardan gətirəndə çox zəhmət çəkirlər. Onlar sizdən çox razı olarlar və duxanda oturanda sağlığınızı içib ömrünüze dua edərlər. Yaşasınlar bizim Salahlı bəyləri! Heç bilirsiniz duxan açsanız nə qədər qazanarsınız? Heç bir dəqiqə duxan boş qalımı, gecələr qapısı bağlanarmı? Amandır bizim bəylərə bir duxan!

Bəyzadə

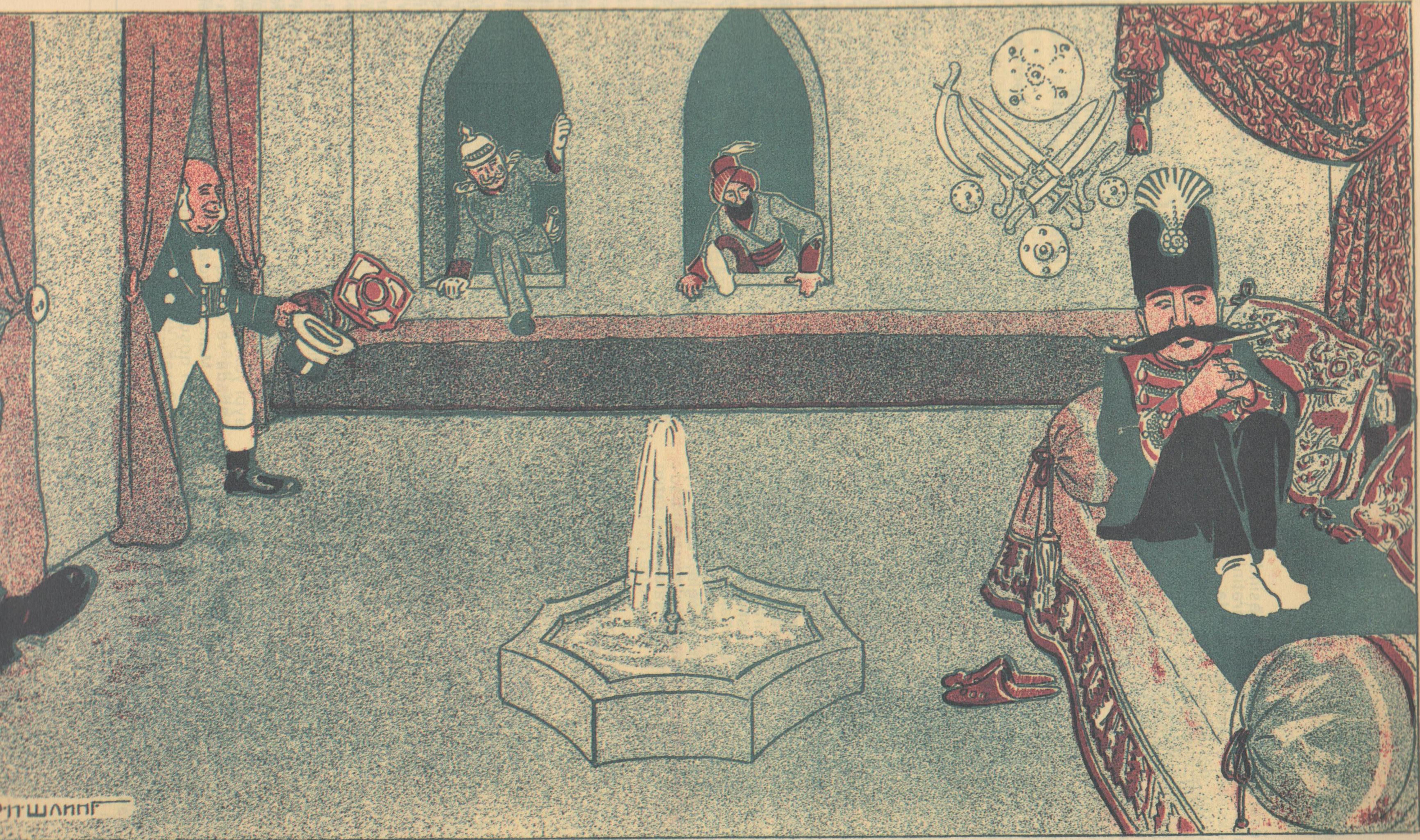
Naxçıvan

Molla əmi, duanın bərəkətində Naxçıvan vilayəti çox sakitlikdir, amma gah bir adam oğurlanır. Bu da çox ittifaq düşmür, elə gün olur ki, bir dəfə də ittifaq düşmür, amma genə orada-burada ittifaq düşür. Məsələn, bu günlərdə iki nəfər Şahbuz kəndinin əhlini Ərinc erməniləri oğurladılar. Ərzin kəndində də müsəlmanlar bir nəfər erməni oğurlayıblar. Amma bunılə belə sakitlikdir. Nə bir gullə səsi eşidirsən, nə dava-mə'rəkə. Ancaq adamdı ki, elə hey yox olur. Bunun o qədər eybi yoxdur, amma burası bir az yaxşı deyil ki, oğurlanan adam dəxi tapılmır. Amma genə erməni və müsəlmanlar bir-birilə çox mehriban yola gedirlər. Əgər oğurluq əhvalatı hesaba qoyulmasa, çox mehribandırlar.

Mahalda dinclikdir. Hərçənd Gorus naçalniki Mitkeviç Sisyan kəndini yüz kazak və top ilə qətlü qarət edibdir, amma bunun da o qədər eybi yoxdur. Amma insafən cənab naçalnik çox bahadır və qoçaq adamdır. Əgər yapon davasında Mancuriyada olsayıdı yəqin ki, bir nəfər yapon qoşunu sağ qalmazdı.

Qərəz... dəxi nə baş ağrısı verim.

Qır

Allahü-Əkbər! Öz evimdə də bir dəqiqə rahat oturmağa qoymurlar!..